

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Харківського національного
медичного університету

В.А. Капустник
2022 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

для здобувачів ступеня доктор філософії за освітньо- науковими
програмами підготовки докторів філософії зі спеціальностей:
222 «Медицина», 221 «Стоматологія», 228 «Педіатрія» та 224 «Технології
медичної діагностики та лікування» у 2022 році

Харків
2022

Пояснювальна записка

Іноземна мова є важливим засобом міжкультурного спілкування. У здобувачів наукового ступеня «Доктор філософії» має бути сформована здатність до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії, отримання іншомовної фахової інформації. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмій забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської, німецької, французької мови.

Об'єктами контролю є читання як вид мовленнєвої діяльності, лексичний і граматичний аспекти іншомовної комунікації (використання мови), а також говоріння.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках наукової літератури з фаху виданої в країнах, де відповідна іноземна мова має статус офіційної. Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в читанні орієнтується на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Контроль лексичної та граматичної компетенції (використання мови) передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і утворювати лексичні одиниці (включаючи терміни) та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування. Мовлення контролюється шляхом співбесіди з викладачами іноземної мови – членами комісії.

Учасники вступного іспиту

У вступному іспиті з іноземної мови беруть участь особи, які вступають на навчання до Харківського національного медичного університету для здобуття ступеня «Доктор філософії» за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування».

Мета вступного іспиту

Мета іспиту – виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у абітурієнтів відповідно до чинних навчальних програм.

Загальна характеристика основних складових тесту

Частина I. Читання

Мета – виявити рівень сформованості вмінь вступників читати і розуміти автентичні тексти з фаху самостійно, у визначений проміжок часу. У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність фаху. Форми завдань: із вибором правильної відповіді; вибір назв тексту із запропонованих. Типи текстів: статті із періодичних видань; довідників, підручників, монографій з фаху. Вступники повинні вміти: виокремлювати загальну інформацію із документів на тематику фаху, знаходити загальну та детальну інформацію із документів, виділяти детальну інформацію про факти, події, результати тощо; розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

Частина II. Використання мови

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дає можливість вільно спілкуватися. У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу вступників. Абітурієнт має вміти аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті. Форми завдань: із вибором однієї правильної відповіді. Завдання полягає у тому, щоб абітурієнт вибрав одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів відповідей. Абітурієнти повинні вміти: ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі писемного спілкування. У тестах використовуються зразки писемного мовлення країни, мова якої вивчається. Уміння випускників перевіряються за допомогою тестових завдань множинного вибору (з вибором однієї правильної відповіді).

Частина III. Говоріння

Мета – виявити рівень сформованості вмінь вступників спілкуватися з викладачем та робити повідомлення з визначеної тематики. Шляхом співбесіди та обговорення проблеми оцінюється рівень розуміння питань викладача, здатність до інтеракції, уміння висловлювати та узагальнювати думку щодо проблеми, навести аргументацію, описати різні погляди на проблему, виразити своє ставлення до проблеми. Добір тем та питань для перевірки навичок усного мовлення здійснюється відповідно до потреб фахового спілкування та спілкування з питань майбутньої наукової роботи. Основними критеріями вибору тем та завдань є їхня прозорість, зрозумілість носіям різних культур, відповідність фаху. Форми завдань: питання від викладача з особистої тематики, на які абітурієнт має дати повні розлогі відповіді, та обговорення проблеми, ситуації з наведенням аргументації, демонстрації різних поглядів на проблему, вираженням свого ставлення, узагальненням думки із вираженням свого ставлення та узагальненням думки, аргументацією.

Вступники повинні вміти зрозуміти усне (зі слів викладача) завдання щодо висловлювання, описати проблему взагалі та виокремити певні деталі, виказати своє ставлення до неї та навести аргументацію, показати різні погляди на проблему та висловити своє ставлення до них, аргументувати своє твердження, узагальнити думку. Висловлювання вступника повинне бути розлогим, логічним, зв'язаним, зрозумілим, з використанням стандартної вимови та стандартної літературної мови.

Сфери спілкування

Тематика співбесіди на іспиті

1. ВНЗ, де навчався абітурієнт.
2. Медична освіта в Україні та за кордоном.
3. Медичне обслуговування в Україні та за кордоном.
4. Робота лікаря-фахівця.
5. Досвід наукової роботи.
6. Майбутнє дослідження

Критерії оцінювання знань на письмовому вступному випробуванні з іноземної мови

Загальні положення

Завдання з іноземної мови вступному випробуванні складається з **25 тестових завдань**, на виконання яких відводиться **40 хвилин** та усної співбесіди.

Кожне тестове завдання оцінюється лише за умови його вірного розв'язання!

Кожне завдання вважається виконаним лише при зазначенні однієї вірної відповіді. Зазначення декількох відповідей замість однієї або жодної відповіді **вважається помилкою**.

Критерії оцінки

У ході співбесіди студент має зрозуміти усні інструкції викладача, вміти перепитувати у разі нерозуміння та розуміти перефразовану інструкцію (питання).

Усне повідомлення та відповіді мають відповідати вимогам даної Програми. Темп мовлення має бути середнім, паузи мотивовані змістом та структурою висловлювання. Зміст усної відповіді має відповідати завданню. Висловлювання вступника повинне бути повним, логічним, зв'язаним, зрозумілим, з використанням літературної вимови та стандартної літературної мови. Помилки, яких припускається абітурієнт, не повинні перешкоджати розумінню відповіді та спотворювати її зміст.

Результат вступного оцінюється «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Оцінка є комплексною та є середнім арифметичним оцінки за тест і усне повідомлення.

Критерії оцінки тестового завдання:

«відмінно» – 90-100% вірних відповідей
«добре» -75-89% вірних відповідей
«задовільно» - 60-74% вірних відповідей
«незадовільно» - 60% і менше

Критерії оцінки усної відповіді:

Усна відповідь оцінюється «відмінно», якщо абітурієнт повністю розуміє інструкції екзаменатора та його відповідь повністю відповідає зазначеним критеріям.

Усна відповідь оцінюється «добре», якщо абітурієнт розуміє інструкції екзаменатора, його відповідь відповідає зазначеним критеріям, але містить помилки, які не перешкоджають розумінню висловлювання.

Усна відповідь оцінюється «задовільно», якщо абітурієнт не повністю розуміє інструкції екзаменатора, або його відповідь не повністю відповідає зазначеним критеріям, або містить помилки, які перешкоджають розумінню висловлювання чи ускладнюють розуміння.

Усна відповідь оцінюється «незадовільно», якщо абітурієнт не розуміє інструкції екзаменатора навіть після їх переформулювання, його відповідь не відповідає зазначеним критеріям, або містить помилки, які не дають можливості зрозуміти висловлювання, або не може сформулювати відповідь на запропоновану тему.

АНГЛІЙСЬКА МОВА **ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ**

Морфологія

Іменник. Вживання іменників у однині та у множині. Використання іменників у ролі прикметників. Присвійний відмінок.

Артикль. Основні випадки вживання означених і неозначених артиклів. Нульовий артикль. Прикметник. Вживання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Займенник. Види займенників. Вживання займенників.

Дієслово. Видо-часові форми дієслова в активному та пасивному стані. Умовні речення (0, I, II, III типів). Наказовий спосіб дієслів. Правильні та неправильні дієслова. Безособові форми дієслова та їх конструкції. Герундій. Модальні дієслова. Participle I, Participle II. Фразові дієслова з: get, be, look, keep, go, come, take, run, turn, call, break, give, put, make, clear, cut, fall, hold, let, hand. Структура to be going to do smth.

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників. Прислівники місця і часу Основні прислівникові звороти. Quantifiers/Intensifiers (quite, a bit, etc)

Числівник. Кількісні та числівники. Порядкові числівники.

Прийменник. Види прийменників. Вживання прийменників.

Частка. Особливості вживання to з дієсловами.

Сполучники. Вживання сполучників сурядності та підрядності.

Синтаксис

Структура різних типів речень. Прості речення. Безособові речення. Складні речення (складносурядні і складнопідрядні). Пряма і непряма мова. Узгодження дієслівних часів у складнопідрядних реченнях.

Словотворення

Слова, утворені від відомих коренів за допомогою суфіксів іменників, прикметників і дієслів; префіксів прикметників і дієслів.

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (2500 слів)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, та базової медичної термінології та термінології з фаху.

НІМЕЦЬКА МОВА

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Морфологія

Артикль: Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль

Іменник: Рід іменників. Однина і множина іменників. Сильна, слабка, жіноча відміна іменників

Прикметник: Сильна, слабка, мішана відміна прикметників. Ступені порівняння прикметників

Прислівник: Прислівники місця, часу, причини й мети, модальні, займенникові прислівники. Ступені порівняння прислівників

Займенники: Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники. Взаємний, безособовий займенник **ЧИСЛІВНИК:** Кількісні і порядкові числівники

Прийменник: Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком

Дієслово: Сильні, слабкі, неправильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова. Утворення і вживання часових форм дієслів: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futurum I. Пасивний стан дієслова: Präsens Passiv, Präteritum Passiv. Наказовий спосіб дієслів. Неозначена форма (Infinitiv) з часткою zu і без неї. Інфінітивні звороти um ... zu, (an)statt ... zu, ohne ... zu. Дієприкметники: Partizip I, Partizip

Синтаксис

Речення: Розповідне, питальне, спонукальне речення. Члени речення. Прямий і зворотний порядок слів.

Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів: und, aber, oder, denn, sondern, та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів: darum, trotzdem, dann, deshalb.

Складнопідрядне речення: Означальні підрядні речення (Attributsätze). З'ясувальні підрядні речення (Objektsätze). Підрядні часу (Temporalsätze). Підрядні причини (Kausalsätze). Підрядні мети (Finalsätze). Підрядні місця (Lokalsätze). Умовні підрядні речення (Konditionalsätze)

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (2500 слів)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, та базової медичної термінології та термінології з фаху.

ФРАНЦУЗЬКА МОВА

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Морфологія

Іменник (substantif): genre, singulier, pluriel.

Артикль: défini, indéfini, partitif ; de après la négation.

Прикметник: place de l'adjectif, comparatif et superlatif (meilleur, pire) ; démonstratif (ce, cet, cette, ces), indéfini; possessif ; interrogatif (quel, quelle).

Прислівник: comparatif et superlatif (mieux, le mieux) ; interrogatif (comment, quand) ; adverbes du temps et de lieu (aujourd'hui, demain, ici, là-bas) ; les adverbes – très, assez, beaucoup, peu, trop. 5.

Займенник: personnel (je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles) ; réfléchi relatif objet direct et indirect R place d'objet démonstratif possessif indéfini interrogatif y, en

Дієслово: – les verbes de tous les groupes dans toutes les personnes du singulier et du pluriel – la forme négative – la forme interrogative – tu, vous – les verbes impersonnels – infinitif après les verbes suivi ou non d'une préposition – présent de l'indicatif – passé composé – imparfait – futur proche – conditionnel – futur simple R – plus-que-parfait – la voix passive (présent de l'indicatif, futur simple, imparfait, passé composé) – impératif – participe présent – gérondif – conditionnel présent – subjonctif présent

Прислівники, сполучники. Nombres, quantité, dates. Depuis avec présent de l'indicatif et imparfait. Grammaire 1. Nom : genre, singulier, pluriel, noms composés.

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (2500 слів)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, та базової медичної термінології та термінології з фаху.

Література

Англійська мова

1. Murphy R. English Grammar in Use. A self-study reference and practice book for intermediate students, with answers and CD-ROM. Fourth Edition. – Cambridge University Press. – 2012.
2. Essential Grammar in Use. / R. Murphy. A self-study reference and practice book for elementary students of English. With Answers. Cambridge University Press, 2015.
3. English Vocabulary in Use. Pre-intermediate & Intermediate. 100 units of vocabulary reference and practice. Self-study and classroom use./ S. Redman – Cambridge University Press. – 1997.
4. The Mosby Medical Encyclopedia. – New York. – 1996.
5. Stedman's medical dictionary. – Williams & Wilkins, 1996.
6. Raymond Murphy. English Grammar in Use. /A self-study reference and practice book for intermediate students/. – Cambridge, University Press. – 1988.
7. Eric H. Glendinning, Ron Howard. Professional English in Use Medicine. Cambridge University Press, 2007.
8. Concise Medical Dictionary. Oxford University Press, 2007.
9. Vince M. Elementary language practice. McMillan, 2002.
Vince M. Intermediate language practice. McMillan, 2002.
10. Практикум з англійської мови (для студентів II курсу фаху «Лабораторна діагностика») / Упор. Е.А. Ольховський, А.В. Філімонова. – Харків: ХНМУ, 2009. – 44 с.

Німецька мова

1. Fandrych C., Tallowitz U. Klipp und Klar. Übungsgrammatik, Grundstufe, Deutsch in 99 Schritten. A1 – B1. – Ernst Klett Sprachen GmbH, 2015.
2. Fandrych C., Tallowitz U. Sage und Schreibe – Übungswortschatz, Grundstufe Deutsch. A1 – B1. – Ernst Klett Sprachen GmbH, 2016.
3. Грицюк І. Комплексне видання (ЗНО 2018). Німецька мова. – Вид-во: Підручники і посібники, 2018.

Французька мова

1. Французька мова (8-й рік навчання) (підручник) / Клименко Ю.М., Генеза.
2. Latitudes 1-3 (для спеціалізованих навчальних закладів), 9-11 клас, / І.Луазо, М.Н. Коктон, А.Дінтіляк, М.Ландьє, Дідьє, Лист ПТЗО від 16.01.2012 № 14.1/12-Г-19

Завідувач кафедри іноземних мов , професор
І.В.КОРНЕЙКО